

**ЦЕНТЪР ПО ИКОНОМИЧЕСКИ И УПРАВЛЕНСКИ НАУКИ
БАКАЛАВЪРСКИ ПРОГРАМИ**

К О Н С П Е К Т

**за ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ, специалност МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ,
образователно-квалификационна степен БАКАЛАВЪР**

Тема I. ОСНОВИ НА УПРАВЛЕНИЕТО - титуляр доц. д-р Г. Милчева

- 1.1. Организация, управление, мениджър. Критерии за успеха на организацията.
- 1.2. Развитие на управленската мисъл. Школи. Съвременни подходи в управленската теория и практика.
- 1.3. Вътрешна среда на организацията. Външна среда на организацията. Социална отговорност.
- 1.4. Свързващи процеси в организацията. Комуникации. Вземане на решение.
- 1.5. Функции на управлението. Планиране. Организиране.. Ръководство и мотивация. Контрол.

Литература:

1. Милчева Г., Г. Куртева, В. Славянска, Основи на управлението, Г., Издателство ЕКС- ПРЕС, 2008.
2. Донъли Джеймс, Х., Джеймс Л. Гибсън, Джон Н. Иванчевич - Основи на мениджмънта, Изд. Отворено общество, С., 1995.
3. Ангелов А., Основи на управлението, С., Тракия, 1999.
4. Станчева А., Основи на управлението, Варна, Издателска къща СТЕНО, 2000.

Тема II. МЕЖДУНАРОДЕН МАРКЕТИНГ - титуляр проф. д-р Л. Анастасова

- 2.1. Организиране на фирмата в условия на международен маркетинг. Фирма със специален отдел по износа. Фирма със задгранични дъщерни фирми. Функционална структура.
- 2.2. Търговска марка и опаковка в международния маркетинг.
- 2.3. Стратегии "продуктова специализация", "продуктова диверсификация", "стратегия "страна-сегмент-продукт", "цени-разходи за маркетинг, комуникации".
- 2.4. Цена и жизнен цикъл на продукта при международен маркетинг. Дъмпинг, трансферни цени. Избор на алтернатива за определяне на цените. Оферирание и договаряне на цени при международния маркетинг.
- 2.5. Дистрибуционни канали при различни форми и степени на участие на фирмата в международния маркетинг. Избор на дистрибуционен канал.

Литература:

1. Каракашева Л. Международен маркетинг, изд. Призма, София, 2009
2. Василева, А. Съвременни форми на международния бизнес, изд.. Книгомания, София, 2010
3. Найденов, Н. Международен маркетинг. анализ, стратегии, реализация, УИ Стопанство, София, 1999
4. Василева, А. Маркетинг в Европейския съюз, изд. Книгомания, София, 2010
5. Узунова, Ю.и Б. Василева, Международни маркетингови интервенции: базови конструкции и анализи, изд. Ромина, София,. 2004

Тема III. БИЗНЕС ПЛАНИРАНЕ – титуляр проф. д-р М. Балтов

- 3.1. Ролята на предприемачеството в икономиката на обществото. Предприемачеството, социо-културните и политически фактори. Предприемачеството и икономическите фактори.
- 3.2. Генериране, избор и оценка на идеите за стартиране и развитие на бизнес. Възможности пред бъдещия "спонсор" или мениджър. Правила за генериране на идеи.
- 3.3. Растежът на малките и средни предприятия и проблемите на заетостта. Бариери пред възможностите на МСП да наемат допълнителни трудови ресурси.
- 3.4. Бизнес кластерите и повишаване конкурентоспособността на малките и средни предприятия
- Характеристики на бизнес мрежите и индустриалните кластери.
- 3.5. Как да не разработваме и представяме бизнес плана. Основни грешки допускани при разработката на бизнес план. Основни правила за защита на бизнес плана.

Литература:

1. Балтов М., "Основи на предприемачеството", РЕЯ, Пловдив, 2004 г.
2. Балтов М., "Бизнес планиране в предприемачеството", Издателство Начало, Бургас, 2013 г.
3. Коев Й., „Предприемаческата идея - преглед и реинтерпретация“, Стено, Варна, 2007 г.
4. Тодоров К., „Бизнес предприемачество - част втора: Управление. Растеж. Бизнес практика“, Институт за развитие на предприемачеството, София, 2011 г.
5. Тодоров К., М. Балтов, К. Коларов и др., "Основи на дребния бизнес", Тракия М, София, 2006 г.

Тема IV. УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ - титуляр проф. д-р М. Балтов

4.1. Проектният цикъл. Същност. Предварителна подготовка за разработване на проектно предложение.

4.2. Подходът "Логическа рамка". Определяне на целите. Определяне на резултатите. Определяне на дейностите. Допускания и рискове. Предпоставки.

4.3. Договаряне и тръжни процедури. Структура и основни части. Специфични изисквания на организацията-възложител.

4.4 Специфика на инвестиционните проекти. Структура и съдържание на инвестиционните проекти.

4.5. Инструменти на ЕС за финансово подпомагане в България. Европейските структурни фондове за България.

Литература:

1. Апостолов А., "Разработване на проекти за устойчиво развитие", Проджекта, София 2013 г.

2. Балтов М. и Б. Борисов, Управление на публични проекти, РИС, Варна, 2010 г.

Маринова Н., Управление на проекти - инструмент за постигане на устойчиво развитие, Нов български университет, София, 2012 г.

Пенчев Р., Управление на проекти, Нов български университет, София, 2012 г.

Тема V. ВЪНШНОТЪРГОВСКИ СДЕЛКИ И ОПЕРАЦИИ - титуляр доц. д-р И. Стойчев

5.1. Същност и видове външнотърговски операции

5.2. Технология на външнотърговската сделка

5.3. Документи на външнотърговската сделка

5.4. Прехвърляне на дейности (outsourcing and offshoring)

5.5. Стратегически съюзи

Литература

1. Боева, Б. (2014) Мениджмънт в условията на интернационализация и глобализация. ИК – УНСС

2. Василева, А. (2010) Съвременни форми на международен бизнес, Нова Българска Медийна Група Холдинг

3. Каракашева, Л., (2007) Международни бизнес операции, I и II част, ИК Стопанство

4. Каракашева, Л., (2008) Международни инвестиционни проекти, ИК Призма

5. Лозанов, О. (2015) Бизнес зад граница. Авангард Прима

Тема VI. ГЛОБАЛНА ИКОНОМИКА - титуляри проф. д-р П. Чобанов, доц. д-р Д. Съботинова

6.1. Международно координиране на макроикономическата политика. Международна политическа икономия и национални системи (американска, японска и германска).

6.2. Международни икономически сравнения. Същност и развитие на категорията паритет на покупателните сили. Видове показатели и индекси.

6.3. Глобализация на икономиката и развитието. Теоретична дискусия. Характеристики на икономическата глобализация.

6.4. Управление на глобалната икономика – позициите на неолибералния институционализъм, на новия медиевализъм и на трансгавърнментализма.

6.5. Нови икономически теории за търговията и растежа – новата теория за ендегенния растеж, новата икономическа география и теорията за стратегическата търговия.

ЛИТЕРАТУРА

1. Гилпин, Р. Глобална политикономия. Дамян Яков. С. 2003.

2. Недялкова, А. Глобализация на икономиката и развитието. Черноризец Храбър. В. 2004.

3. Пилбийм, К. Международни финанси. FTP. С. 1995.

4. Рангелова, Р. Международни икономически сравнения. Некст. С. 2003.

5. Стиллиц, Д. Глобализацията и недоволните от нея. ИнфоДАР. С. 2003.

6. Eckes, A. The Contemporary Global Economy. Wiley-Blackwell. 2011.

Тема VII. ТРАНСНАЦИОНАЛНИ И МУЛТИНАЦИОНАЛНИ КОРПОРАЦИИ И БАНКИ - титуляр доц. д-р М. Нейчева

7.1. Форми на проникване на външен пазар.

7.2. Мулти- и транснационални компании: предпоставки и типология.

7.3. Стратегии за стартиране и разширяване на дейността на мултинационалното предприятие.

7.4. Вътрешнофирмена търговия и трансферно ценообразуване при мултинационалните корпорации.

7.5. Трансгранични сливания и поглъщания: видове и фактори.

Литература:

1. Боева, Б. Мениджмънт в условията на интернационализация и глобализация (Глобален мениджмънт). ИК - УНСС, София, 2014.
2. Василева, А., Международен бизнес и глобализация. Нова българска медийна група холдинг, София, 2010.
3. Данаилов, Д., Сливанията, придобиванията и поглъщанията в международния бизнес - поуки, нови тенденции и предизвикателства. 2ро изд., ИК-УНСС, София, 2013.
4. Иванова, В., Сливания и поглъщания в международния бизнес. Университетско издателство, ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна, 2012.
5. Колев, К., Глобализация, транснационални корпорации и регионално развитие. ИК „Стено“, Варна, 2012.
6. Младенова, З., Т. Хубенова, И. Илиев, Ст. Вачков, А. Атанасов, Световното стопанство в условията на глобализация. Стемо, Варна, 2012.

Тема VIII. МЕЖДУНАРОДНИ ВАЛУТНО-ФИНАНСОВИ ОТНОШЕНИЯ - титуляр проф. д-р С. Димов

- 8.1. Международни (колективни) валути.
- 8.2. Международни валутни курсове.
- 8.3. Глобален междубанков валутен пазар “FOREX”.
- 8.4. Международни валутни системи.
- 8.5. Международни валутни сделки.

Литература:

1. Димов, С. Съвременни измерения на международните финансови пазари. Изд. „ЕКС-ПРЕС“ Габрово, 2016
2. Касабова, К. Правни аспекти на финансовите инструменти. ИК „Труд и право“, С., 2007
3. Стоименов, М. МЕЖДУНАРОДНИ ФИНАНСИ. Изд. „Тракия-М“, С., 2011